

TIVOLI
.....

SOMMER KLASSISK

I Leipzig med Mendelssohn & Gade

Søndag den 25. juni kl. 15.00

Peer Gynt & Dvořáks 8.

Søndag den 30. juli kl. 15.00

Olga Kern & Rakhmaninovs 2

Søndag den 20. august kl. 15.00

I Rom med Pellegrini & Andretta

Søndag den 3. september kl. 15.00

**...kunne også gælde Øjenforeningen
– som kæmper for at bevare synet for alle**

En smuk gestus med en varig virkning for efterfølgende generationers livskvalitet er at skrive et testamente, hvor et arvebeløb tilfalder Øjenforeningen.

ØJENFORENINGENS formål er at rejse forskningsmidler for at bekæmpe øjensygdomme, der fører til svagsyn og blindhed.

Til brug for dem, der overvejer at skrive testamente, har Øjenforeningen derfor udarbejdet en brochure om, hvordan man giver testamentariske gaver.

Ring venligst til Øjenforeningen på **33 69 11 00** og få tilsendt brochuren

Øjenforeningen

Søndag den 25. juni kl. 15.00

I Leipzig med Mendelssohn & Gade

Dirigent: Lan Shui

Solist: James Ehnes, violin

Tivoli Copenhagen Phil

Niels W. Gade (1817-1890):

Efterklange af Ossian, ouverture for orkester, op. 1 (1840) (ca. 14')

Felix Mendelssohn (1809-1847):

Violinkoncert i e-mol, op. 64 (1838-1845) (ca. 27')

- Allegro molto appassionato
- Andante
- Allegro non troppo – Allegro molto vivace

PAUSE

Robert Schumann (1810-1856):

Symfoni nr. 2 i C-dur, op. 61 (1845-46) (ca. 37')

- Sostenuto assai – Allegro ma non troppo
- Scherzo. Allegro vivace – Trio 1 & 2
- Adagio espressivo
- Allegro molto vivace

I Leipzig med Mendelssohn & Gade

Af Maria Frej

Omdrejningspunktet for eftermiddagens koncert er Gade og Leipzig. Niels W. Gade har 200 års fødselsdag i år, hvilket markeres rundt omkring i det ganske danske musikliv, for Gade var en særdeles indflydelsesrig dansk komponist.

En vigtig del af hans historie er, at Gade som den første danske komponist blev decideret verdensberømt, og det blev han i Leipzig; tidens store, europæiske musikby, med bysbørn som f.eks. Wagner og Mendelssohn og en strøm af tilrejsende komponister. Leipzig havde også en førende koncertsal – Gewandhaus med tilhørende orkester, der havde stået som fyrtårne inden for klassisk musik siden grundlæggelsen i 1781 – og før da herskede jo selveste J.S. Bach i Thomaskirken i årene 1723-50.

En verdensmand fra Danmark

Den unge, ambitiøse Niels W. Gade vendte blikket mod Leipzig efter i 1841 at have vundet en dansk komponistkonkurrence med sin koncertouverture *Efterklange af Ossian*, som det hurtigt lykkedes at få udgivet hos Leipzig-forlaget Breitkopf & Härtel. Værket blev opført hele to gange i Leipzig i 1842, og Gades gennembrud var en realitet. Gades 1. symfoni blev sendt til vurdering hos Mendelssohn – en af de vigtigste skikkelser i datidens musikliv. Han var berømt både som komponist – og siden 1835 også som dirigent i Gewandhaus – og i det hele taget var han en central kraft i udviklingen af byens musikliv, bl.a. med oprettelsen af et konservatorium i 1843. Mendelssohn var mere end begejstret for symfonien, så Gade pakkede kufferten og rejste til Leipzig i 1843.

I Leipzig tog Mendelssohn den unge, danske komponist under sine vinger og introducerede ham til det pulserende, internationale musikliv. Gade blev assisterende

dirigent for Mendelssohn i Gewandhaus – overtog dirigentposten helt i 1844 – og dirigerede ikke bare sin egen musik, men også f.eks. uropførelsen af Mendelssohns violinkoncert og Schumanns klaverkoncert.

Gade var med til at bære Mendelssohns kiste til graven, da mentoren døde i 1847, og rejste så tilbage til Danmark i 1848. Her fik han en magtfuld position – ikke helt ulig Mendelssohns i Leipzig – som leder af Musikforeningen og stifter af og direktør for musikkonservatoriet, hvor han også var professor i komposition. Gade regerede på godt og ondt det klassiske danske musikliv, med en supplerende rejseaktivitet som dirigent rundt omkring i Europa, frem til sin død i 1890.

Hjertets juvel

Den violinkoncert af Mendelssohn, som Gade havde den store ære at dirigere uropførelsen af i 1845, står nok for mange – såvel violinister som lyttere – på violinkoncerternes top 3 og er samtidig et af Mendelssohns hovedværker. Musikken er elegant, drømmende, smuk og livlig med tre satser, der hænger sammen uden stop imellem. Den fik en særdeles positiv modtagelse ved uropførelsen og har gået sin sejrsgang verden over lige siden. Den berømte tyske violinvirtuos Joseph Joachim udtalte kort før sin død i 1905: "Tykerne har fire violinkoncerter. Den største og mest kompromisløse er Beethovens. Brahms' overbeviser med sin alvor. Den rigeste og mest forførende er komponeret af Max Bruch. Men mest inderlig, som hjertets juvel, er Mendelssohns."

Melankoliens symfoni

En anden vigtig skikkelse, som Gade mødte i Leipzig, var Schumann. Faktisk havde hustruen Clara Schumann, en af

Europas førende pianister, mødt Gade i København allerede i 1842, og skrevet hjem til sin gemal om, hvor imponeret hun var blevet over den unge, danske komponist. Da Gade så flyttede til Leipzig blev de to komponister venner – et venskab, der holdt også efter 1844, hvor Gade som nævnt overtog Mendelssohns stilling i Gewandhaus, selvom Schumann måske havde håbet på at få jobbet.

Schumann led af depression og dårligt helbred, og ikke mindst i årene 1844-45 var situationen slem. Han flyttede i 1844 fra Leipzig til Dresden og sammen med hustruen Clara dyrkede han dér Bachs musik – en passion, der i flere omgange havde optaget dem begge intenst. De studerede mesterens kontrapunktiske musik i detaljen, hvilket for Robert Schumann måske ikke blot var en passion, men også en måde at komme ud af depressionens dybe mørke på. Der kom ikke meget musik fra Schumanns hænder i de mørke perioder, men der kom f.eks. i 1845 udgivelsen 6 *fugaer over B-A-C-H* for pedalklaver/orgel!

Da det atter lysnede med helbredet, var det musikken til symfoni nr. 2, der trængte sig på – nærmest pludseligt og på kun et par uger i slutningen af 1845 blev den nedfældet. Musikken er dyb og eftertænksom og løfter sig samtidig i triumf ud af melankolien – og såmænd om ikke Bach ligger på lur: Undervejs i symfonien leger Schumann nemlig med både koral, kontrapunkt og andet Bach-gods.

Men efter de kreativt opløftende uger gik tingene imidlertid igen i stå, og Schumann måtte gennem flere svære perioder, inden værket var færdiginstrumenteret og klar til sin uropførelse i november 1846. Det skete selvfølgelig i Leipzig, i Gewandhaus, og med Mendelssohn på dirigentpulten.

Forskningen kan ikke 100 % bekræfte det, men det anses som overvejende sandsynligt, at Gade sad blandt publikum og overværede den storslåede musik.

Lan Shui, dirigent

Efter 8 år som chefdirigent for Copenhagen Phil har Lan Shui slået sit navn fast i Danmark som en passioneret dirigent, der udvikler sit orkester med stor omhu. Mest kendt er han for sit arbejde gennem 20 år som chef for Singapore Symfoniorkester, som han har udviklet til et verdensklasse-orkester, og med hvem han har underskrevet en eksklusiv kontrakt med det internationale cd-label BIS.

Shui har desuden dirigeret symfoniorkestre som f.eks. Los Angeles Filharmonikerne, Baltimore Symfoniorkester, Cleveland-orkestret og New York Filharmonikerne. Han har samarbejdet med internationale solister som f.eks. violinisterne Pinchas Zuckerman, Gil Shaham, Maxim Vengerov, Hilary Hahn, cellisten Yo Yo Ma og pianisten Elisabeth Leonskaja.

Lan Shui og Copenhagen Phil har indspillet samtlige Beethoven-symfonier – og det har fået anmeldere over hele verden frem i stolen. Det amerikanske magasin Fanfare skrev bl.a., at ”næsten alle fraser er mere insisterende og mere energiske, end du nogensinde har hørt før”, og Politikens anmelder er enig: ”Lan Shuis Beethoven er spulet fri for gamle madrester og tobakssøvs. Den fremstår ren, dynamisk og ekstremt interessant i sin måde at gøre Beethoven overskuelig og afbalanceret på uden at tage dynamikken og energien fra ham”.

James Ehnes, violin

Den Grammy-vindende, canadiske violinist, James Ehnes, er kendt for sin virtuose, elegante og udforskende spillestil. Han har optrådt verden over – på den anden side af kloden hos Melbourne og Sydney Symfoniorkester, i Europa med bl.a. London Symfoniorkester og Wienssymfonikerne, og senest på en større Kina-turné med Birmingham Symfoniorkester.

Ehnes spiller også solorecitals i koncertsale som f.eks. Wigmore Hall og optræder jævnligt med sin egen strygekvartet i diverse kammermusiksammenhænge. Ehnes er derudover kunstnerisk leder af Seattle Chamber Music Societys sommer- og vinterfestivaler.

James Ehnes' indspilning af Mendelssohns violinkoncert med Philharmonia-orkestret og Ashkenazy på dirigentpodiet ligger nr. 1 på Gramophones liste over verdens bedste indspilninger af denne elskede violinkoncert, bl.a. fordi ”Ehnes er en musiker med en fuldendt fantasi (og teknik!), der, kombineret med et fraværet af stort ego, fuldstændig vinder lytteren for sig”.

Ehnes har tidligere spillet med Tivoli Copenhagen Phil, nemlig i 2011, hvor der stod Brahms' violinkoncert på plakaten. Dengang imponerede han anmelderne med sin tekniske kunnen og ”ustyrligt rene intonation”. Han ”spillede så smukt og ufejlbarligt, at det var svært ikke at klappe mellem satserne. I den rene spillestil syntes de største effekter at være lys og mørke”, skrev Camilla Dahlgreen i Information.

Søndag den 30. juli kl. 15.00

Peer Gynt & Dvořáks 8.

Dirigent: Tung-Chieh Chuang

Solist: Eva Steinaa, obo

Tivoli Copenhagen Phil

Edvard Grieg (1843-1907):

Peer Gynt, suite for orkester nr. 1, op. 46 (1888) (ca. 12')

- Morgenstemning
- Åses død
- Anitras Dans
- I Dovregubbens hal

Ralph Vaughan Williams (1872-1958):

Obokonzert i a-mol (1944) (ca. 18')

- Rondo pastorale. Allegro moderato
- Minuet and Musette. Allegro moderato
- Finale (Scherzo). Presto – Lento – Presto

PAUSE

Antonín Dvořák (1841-1904):

Symfoni nr. 8 i G-dur, op. 88 (1889) (ca. 36')

- Allegro con brio
- Adagio
- Allegretto grazioso
- Allegro ma non troppo

Pastorale

Af Maria Frej

Arbejdstitlen på dette koncertprogram var i lang tid 'pastorale'. Pastoralen i klassisk musik betegner gerne musik med store vidder og idylliske landskaber med rod i begrebets oprindelige betydning 'hyrde musik' (det græske ord "pastor" betyder hyrde), dvs. musik med reference til den naturens idyl, som hyrden færdes i.

Og det er da også netop sådanne pragtfulde naturlandskaber, der folder sig ud i musikken denne søndag eftermiddag.

Fra de norske fjelde

Allerede fra de første toner i Griegs *Morgenstemning*, der indleder Peer Gynt-suiten, bliver man hensat til den storslåede norske natur – fjeldene, dalene, skovene – hvor man umiddelbart kan forestille sig den unge Peer i Ibsens skuespil lægge sig i græsset og kiggede drømmende op i himlen. Ibsens drama er sat i musik af mange komponister, men Griegs er så langt den mest kendte. Skuespillet handler om en temmelig braldrende bonde-søn, der efter en del ravage rejser ud i verden, og efter mange års eventyr finder hjem – både fysisk og i mentalt afklaret forstand.

Det var Ibsen selv, der bad Grieg om at lave musikken til sin *Peer Gynt*, og Grieg var begejstret over opgaven, som ramte plet i Griegs interesse for at reflektere det specifikt norske med inspiration fra folkemusikken, i nationalromantisk stil. Musikken var med det samme en succes, selvom Grieg selv ikke var helt tilfreds – han havde gerne udfoldet sig endnu mere, end opsætningens rammer gav mulighed for ved premieren i 1876. Den samlede musik blev faktisk først udgivet efter Griegs død, men han samlede 12 år efter skuespillets premiere den suite med udvalgt musik fra *Peer Gynt*, som er på

programmet denne eftermiddag – og et par år senere endnu en suite. Begge suiteer med *Peer Gynt*-hits er hyppigt spillet repertoire i koncertsalene den dag i dag og måske sammen med Griegs klaverkoncert hans mest kendte og elskede musik.

Fra de engelske enge

Engelske Vaughan Williams var som Grieg optaget af folketonen og var en ivrig indsamler af engelsk folkemusik. Denne interesse kommer til udtryk i det meste af hans musik, som f.eks. det smukke værk for violin og orkester, *The Lark Ascending*, der fuldstændig indfanger en rolig, engelsk sensommerdag på landet, og senere f.eks. hans tredje symfoni – *Pastorale-symfonien* – som han skrev under indtryk af sin tjeneste i 1. verdenskrig som en slags melankolsk refleksion over det engelske, landlige liv og landskab, som nu stod i et lidt andet lys.

Vaughan Williams komponerede helt bevidst i en stil, der lagde afstand til den dominerede tyske tradition. Som ældre herre udtalte han f.eks. "Den dag i dag, afskyr jeg det beethovenske idiom".

Den meget smukke og stemningsfulde obokonzert er uretfærdigvist sjældent spillet i Danmark. Det rådes der bod på ved denne koncert. Der er også denne gang en melankolsk tone i værket nu med endnu en verdenskrig at skulle reflektere over – som lægger roligt ud med en 'Rondo Pastorale'. 2. sats er en smule mere dansende, og 3. sats tager udgangspunkt i en livlig scherzo. Fælles for alle tre satser er et genkendeligt 5-tone-tema i starten og slutningen, hvilket ligesom samler værket til en flydende helhed. Gennem hele stykket hører man dertil nemt Vaughan Williams' underliggende engelsk folketone og ser uden stort

besvær de grønne, udstrakte engelske landskaber for sit indre blik.

Fra den slaviske natur

At Dvořáks 8. symfoni fuldender koncertprogrammet forekommer forhåbentlig logisk: Også her taler vi om en komponist optaget af de nationale rødder, i dette tilfælde de slaviske folketonen og inspirationen fra egnens storslåede natur og landskaber. Det er nationalromantisk musik skrevet på et bøhmisk landsted i sensommeren 1899, hvor Dvořáks søgte tilflugt fra byens stress og jag, og hvor den pure glæde over naturens skønhed nærmest lyser gennem musikken. Vi hører både pastorale, poetiske og farverige skildringer af danse, koraler, sanglege, fanfarer, fuglefløjt, rolige landskaber og dramatiske vejrforhold. Alt sammen foldes ud som ét stort symfonisk digt

gennem de fire satser. Hvis nogen i løbet af koncertens to første værker skulle have savnet det store, symfoniske udtræk, så kommer det med andre ord her – de store armbevægelser er i spil, og man forstår godt, hvorfor mange filmmusikkomponister ofte skeler til netop Dvořák.

Dvořák dirigerede selv uropførelsen i Prag i 1890 og også opførelsen senere samme år i London. Brahms var efter sigende kritisk og fandt symfonien en anelse for let. Hos publikum og anmeldere i øvrigt var symfonien dog en succes, hvilket den er den dag i dag, nok kun overgået af Dvořáks 9. – *Fra den nye verden*.

Tung-Chieh Chuang, dirigent

Tung-Chieh Chuang fra Taiwan vandt Malko Konkurrencen i 2015 – og med den 20.000 euro samt engagementer ved ikke færre end 28 orkestre, deriblandt Wiener Filharmonikerne!

Tung-Chieh Chuang fik dog allerede sit gennembrud, da han i 2013 fik en delt andenplads i Gustav Mahler-konkurrencen i Bamberg. Siden vandt han desuden 2. prisen samt publikumsprisen ved Solti-konkurrencen, og priserne har resulteret i adskillige engagementer over hele verden for Chuang. Han har bl.a. arbejdet med Bamberg Symfonikerne, Taiwan Nationalorkester og Taipeis Symfoniorkester.

© Per Morten Abrahamson

Eva Steinaa, obo

Eva Steinaa har i en alder af kun 23 år opnået det utrolige: Hun blev ansat som solo-oboist i DR SymfoniOrkestret allerede som 20-årig, er blevet tildelt P2s talentpris i 2014 – og siden har hun høstet priser en masse! Sidste år modtog hun Musikanmelderingens Kunstnerpris, som hun i år kvitterer for med denne koncert.

Eva Steinaa er uddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, hvor hun har studeret hos professor Max Artved og Joakim Dam Thomsen. Eva Steinaa debuterede fra solistklassen ved en offentlig koncert den 26. april 2017 i Konservatoriets Koncertsal.

Søndag den 20. august kl. 15.00

Olga Kern & Rakhmaninovs 2.

Dirigent: Sebastian Lang-Lessing

Solist: Olga Kern, klaver

Tivoli Copenhagen Phil

Dmitri Sjostakovitj (1906-1975):

Oktober, symfonisk digt, op. 131 (1967) (ca. 13')

Sergej Rakhmaninov (1873-1943):

Klaverkoncert nr. 2 i c-mol, op. 18 (1900-01) (ca. 34')

- Moderato
- Adagio sostenuto
- Allegro scherzando

Modest Mussorgsky (1839-1881):

Udstillingsbilleder for orkester (orkestreret af Ravel) (1874/1922) (ca. 27')

Promenade

Nr. 1. Gnomus

Promenade

Nr. 2. Det gamle slot

Promenade

Nr. 3. Tuilerierne

Promenade

Nr. 4. Bydlo

Promenade

Nr. 5. Kyllingernes dans i æggeskallerne

Nr. 6. Samuel Goldenberg og Schmuyle

Nr. 7. Limoges

Nr. 8. Katakomberne – Cum mortuis in lingua mortua

Nr. 9. Baba Yagas hytte på hønsfødde

Nr. 10. Den store port i Kiev

Russiske toner

Af Maria Frej

For 100 år siden, i 1917, fandt den russiske revolution sted. Det var en skelsættende verdensbegivenhed, som er pensum i enhver folkeskoles historieundervisning: I februar blev Vinterpaladset indtaget og zaren styrtet, og i revolutionens anden fase, i oktober, blev grundlaget for sovjet-unionen lagt med Lenin som statsleder.

Denne koncert fejrer ikke revolutionen - og skal også afholde sig fra at kommentere den senere udvikling, for slet ikke at sige den aktuelle situation, men benytter ganske enkelt anledningen til at dykke ned i den fantastiske russiske musik eksemplificeret ved tre generationers komponister. Koncerten starter i 1967 og arbejder sig bagud derfra:

Fejring eller frihedskamp

I 1967 ville Sovjetunionen naturligvis fejre 50-året for Oktober-revolutionen, og man bad sin 'nationalkomponist' Sjostakovitj skrive et stykke musik til markeringen. Det blev til det symfoniske digt *Oktober*. Stykket afspejler meget godt den komplicerede relation mellem Sjostakovitj og Sovjetunion. Ikke mindst under Stalins rædselsregime i 1930'erne var Sjostakovitj' liv fuld af vanskelige balancer, idet Stalin stadigt vekslede mellem at hædre og fordømme komponisten. Med fordømmelserne fulgte ikke blot at 'være ude i kulden', men en risiko for - som det var skæbnen for mange af Sjostakovitj' venner og familiemedlemmer - at blive udrænset, dvs. deporteret eller sågar henrettet.

Sjostakovitj' musik måtte således forholde sig til en kompliceret virkelighed og balancerer derfor på måder, som altid åbner for en vifte af mulige tolkninger og læsninger. *Oktober* er f.eks. et heroisk stykke musik, som nemt giver musikken til en hel del action-film baghjul, med hæsblæsende tempi, dynamiske udbrud osv. Men det er også musik af meget skiftende karakter med

russisk melankoli, mørke passager og ikke mindst en del citater fra anden musik fra Sjostakovitj' hånd, som får en hær af musikanalytikere til at byde ind med tolkninger på, hvad komponisten udtrykker med værket: F.eks. bruger Sjostakovitj citater fra sin musik til filmen *Volochayevkas Days*, hvor melodien i filmens kontekst handler om en frihedskæmpers kamp mod et undertrykkende regime ... om det så er zarens regime eller det sovjetiske, Sjostakovitj indirekte henviser til, ja, det er jo en åben diskussion.

En romantisk reaktion

Hvor Sjostakovitj kun var 10-11 år, da revolutionen indtrådte, var Rakhmaninov 44 år og dermed i en situation, hvor han rent faktisk kunne forholde sig aktivt til situationen og foretage eksistentielle valg. Han valgte at rejse ud af landet - væk fra de tilstande, han så komme. Det meste af året 1918 opholdt Rakhmaninov sig således rent faktisk i noget så udramatisk som Gentofte, indtil han fik indrejsetilladelse til USA, hvor han år tilbage havde turneret som solist og dirigent med stor succes.

Rakhmaninov var en fantastisk klavervirtuos - han havde fået undervisning siden han var 4 år og dimitterede som pianist fra konservatoriet i Moskva i 1892. Men med Tjajkovskij som sit store idol nærrede han også komponistdrømme og skrev sin første klaverkoncert allerede som 18-årig, mens han endnu var konservatoriestuderende.

Imidlertid modtog hans første symfoni et par år senere en endog særdeles negativ kritik efter uropførelsen under ledelse af en muligvis ikke helt ædru og velforberedt Glazunov på dirigentpodiet. Dette førte til en større krise hos Rakhmaninov, der fik skriveblokering og en svær depression, som han heldigvis overvandt ved hjælp terapi hos lægen Nikolai Dahl.

Klaverkoncert nr. 2, der blev uropført i 1901 er dedikeret til denne Dahl, som understregning af koncertens status som komponistens comeback - en storslået, romantisk, overvældende, inderlig, smuk og virtuos musik, der både står som et mindesmærke over en tung periode i Rakhmaninovs liv, og som en triumferende, ny begyndelse. For en triumf blev det - også hvad angik publikums og anmelderes reaktion.

Rakhmaninov fulgte resten af sin karriere den romantiske stil helt til dørs uanfægtet af den efterfølgende tids mange nye strømninger - som nu f.eks. Sjostakovitj' helt anderledes, moderne tonesprog. Og klaverkoncerten har i dag sammen med sin efterfølger - nr. 3 fra 1909 - status som en milepæl i genren og pryder til stadighed koncertprogrammerne i alverdens koncertsale.

Med sine fængende melodier og de store følelser, der er på spil, bliver musikken i øvrigt også ofte blevet anvendt i film og vil derfor være mange bekendt, uden at de måske overhovedet har sat deres ben i en klassisk koncertsal.

Den russisk folketone

Som repræsentant for den ældste generation i denne koncert har vi Mussorgsky, hvormed vi hører en tredje variant af russisk folketone og melankoli. Mussorgsky døde, længe før den russiske revolution fandt sted. Han repræsenterer en bølge i russisk musik, der var stærkt optaget af det nationalromantiske, dvs. den særlige, russiske identitet, som ofte hentede sin inspiration i russisk folkemusik, på sæt og vis stående på skuldrene af 'den russiske musiks fader', Glinka, der levede i 1804-1857.

Udstillingsbilleder er programmusik, dog ikke specifikt omhandlede nationalromantiske temaer, men såmænd en række konkrete billeder: Mussorgsky komponerede *Udstillingsbilleder* efter at have set en mindeudstilling med den afdøde ven Victor Hartmanns tegninger, malerier mm. Titlerne på satserne refererer til disse billeder og til den 'promenade', man tager, når man bevæger sig fra billede til billede. 'Konkret' dog taget med et gran salt - ikke alle billeder har man sidenhen kunne opdrive eller påvise eksistensen af. Omvendt er det ikke svært selv at forestille sig billederne, når man hører Mussorgskys maleriske musik, der kalder på forunderlige optrin på det indre filmlærred med alt fra kyllinger, der danser på æggeskaller, til en sært uhyggelig gnom, ligesom man nærmest får lyst at rejse sig og marchere med i promenaderne.

Den russiske musik har været i franske hænder: *Udstillingsbilleder* er oprindeligt komponeret for klaver, men senere arrangeret for orkester af Mussorgskys franske kollega Ravel. Umiskendeligt russisk er det alligevel, når *Den Store Port ved Kiev* med stor tyngde lukker i og sætter punktum for koncerten.

Sebastian Lang-Lessing, dirigent

Den tyske dirigent Sebastian Lang-Lessing er til daglig chefdirigent i San Antonio Symfoniorkester i USA, hvor han nu er i gang med sin 6. sæson. Han er en af de forholdsvis få dirigenter, der gennem hele karrieren har insisteret på at dele sin tid mellem operaer og orkestre. Han har bl.a. været fast gæstedirigent hos Hamborg Statsopera og Deutsche Oper i Berlin samt chefdirigent for Lorraine-operaen, samtidig med at han har gæstet store orkestre som Gewandhaus Orkestret i Leipzig, Hamborg Symfoniorkester, Orchestre de Paris samt Tokyo filharmoniske Orkester.

For to år siden fik det danske publikum glæde af ham for første gang, da han med kort varsel hoppede ind foran Tivoli Copenhagen Phil efter en sygemelding fra Lawrence Forster.

Politikens Thomas Michelsen gav koncerten 5 hjerter og skrev bl.a.: "Det lykkedes at fremmane illusionen om symfonien som en organisme, der voksede frem og udviklede sig i nye karaktertegninger. En organisme, der kunne danse, le, græde, råbe, jage, konkludere og eksplodere. Mon ikke der er en god chance for, at Sebastian Lang-Lessing dukker op på programmet næste år i Tivoli?"

Det gør han nu – ligesom også Det Kgl. Teater har fået øje på Lang-Lessing, idet han i januar-marts 2017 dirigerede Jake Heggies' *Dead Man Walking*.

Olga Kern, klaver

Olga Kern er født, opvokset og uddannet i Rusland, og på hendes stamtræ kan man faktisk finde såvel Tjajkovskij som Rakhmaninov! Som så mange andre russiske musikere har hun imidlertid valgt at bosætte sig i USA. Olga Kern kom på alles læber, da hun som 17-årig vandt den første Internationale Rakhmaninov Klaverkonkurrence. Siden da har hendes karriere haft fuld fart på, og hun optræder nu på scener som f.eks. Carnegie Hall, Lincoln Center, La Scala, Tonhalle Düsseldorf, Châtelet i Paris, Salzburger Festspielhaus osv.

Olga Kern har indspillet flere cd'er, især med musik af Tjajkovskij, Chopin og Rakhmaninov. Hendes indspilning af Rakhmaninovs *Corelli-varationer* blev nomineret til en Grammy i 2004 – og senest er også hendes indspilning af Rakhmaninovs sonater for cello og klaver, som hun har indspillet sammen med Sol Gabetta, mødt stor anerkendelse.

I denne sæson har Kern bl.a. spillet med Saint Louis Symfoniorkester under ledelse af Leonard Slatkin og med Colorado Symfoniorkester og Stuttgart Filharmonikerne. Kern har tidligere spillet i Danmark – også som solist med Tivoli Copenhagen Phil ved en koncert i 2007 – og senest til stor begejstring i netop Rakhmaninovs 2. klaverkoncert med Sønderjyllands Symfoniorkester.

TIVOLI
.....

ALVIN AILEY[®] AMERICAN DANCE THEATER

Robert Battle, Artistic Director

Masazumi Chaya, Associate Artistic Director

6.-10. SEPTEMBER 2017
TIVOLIS KONCERTSAL

KØB BILLET PÅ TIVOLI.DK/AILEY

Søndag den 3. september kl. 15.00

I Rom med Pellegrini & Andretta

Dirigent: Giancarlo Andretta

Solist: Andrea Pellegrini, mezzosopran

Tivoli Copenhagen Phil

Ottorino Respighi (1879-1936):

Roms fontæner, symfonisk digt, P 106 (1915) (ca. 14')

- La fontana di Valle Giulia all'alba
- La fontana del Tritone al mattino
- La fontana di Trevi al meriggio
- La fontana di Villa Medici al tramonto

Pierangelo Valtinoni (arr.) (f. 1959):

Indtryk af en sen italiensk sommer, for mezzosopran og symfoniorkester (2017)

- De storslåede Alper
- Det milde Sardinien
- Det duftende Sicilien
- Napoli, den passionerede
- Rom, den sorgløse
- Venedig, den romantiske

Pierangelo Valtinoni (f. 1959):

Auf Römischen Wegen, for strygere (2012) (ca. 10')

PAUSE

Nino Rota (1911-1979):

La Strada, suite fra balletten for orkester (1966) (ca. 30')

- Bryllup på landet – Zampanò er ankommet De tre musikere og "Il Matto" på wiren
- Cirkus (Zampanòs nummer) – jonglører – "Il Matto" violin
- Zampanòs vrede
- Zampanò dræber "Il Matto" – Gelsomina bliver skør af smerte
- Den sidste show på sneen – "Farvel Gelsomina"
- Intermezzo
- Zampanòs ensomhed og gråd

En musikalsk rejse til Italien

Af Maria Frej

Denne eftermiddags koncert går til Italien. Det er svært at komme udenom Italien, hvis man kan lide klassisk musik, for landet har om noget været udklækningsanstalt for en omfattende del af godset i den klassiske musik: f.eks. har værkgenrerne – opera, oratorium, sonate, solokonzert, symfoni etc. – alle taget deres første skridt i Italien. Tænk også bare på sproget, de musikalske betegnelser: *allegro*, *largo*, *crescendo*, *coda*, *forte*, *dolce*, *fuga*, *rondo* etc.

Kulturelskere må også et smut til Italien, hvis de holder af arkitektur, billedkunst, skulptur og selve nærkontakten med den langt tilbageværende og storslåede kulturhistorie, som vi står på skuldrene af.

Et musikalsk besøg i Rom

Komponisten Respighi – født og opvokset i Bologna – var interesseret i det hele: musikhistorien, som han studerede ivrigt, f.eks. de gamle mestre som Monteverdi og Vivaldi, og så hele den fortættede historiske stemning, der f.eks. mødte ham i Rom. Inden han nåede dertil, havde han dog i en periode virket som bratschist i St. Petersborg, hvor han havde det held at blive kompositionselev hos Rimsky-Korsakov – den store russiske lærermester, som ikke mindst var kendt som en eminent instrumentator, hvilket Respighi i den grad slægtede ham på.

Respighis fascination af Rom kom til udtryk i trilogien af symfoniske digte *Roms fontæner*, *Roms pinjer* og *Roms festivaler*. Ved koncerten i dag er det fontænerne, der er på programmet. Der er vist omkring 280 af dem i Rom, og de pryder byen som kunstværker helt tilbage fra barokken og renæssancen. Respighi udvalgte fire og skrev musik til dem, så poetisk og brilliant, at man virkelig føler sig hensat til

f.eks. Valle Giulia i morgenstemning med omkringgående, græssende får, Trevi-fontænenes procession af havguder og solnedgangen over Villa Medici.

Roms Fontæner blev uropført i Rom i 1918 med Toscanini som dirigent, og samme Toscanini introducerede musikken i USA, hvor New York Filharmonikerne spillede den under hans ledelse i 1919. Respighi var da for længst blevet en særdeles populær komponist i Italien, i øvrigt siden 1913 professor i komposition i Rom, og foruden de symfoniske digte især kendt for sin vokalmusik, hvor det blev til ni operaer samt en lang række sange og korværker.

Italiensk sensommer

Apropos det vokale: Man kan selvfølgelig ikke have et koncertprogram med italiensk omdrejningspunkt uden at komme ind på vokalmusikken! I dette program går vi ikke til skattekasten med operaer etc., men til de italienske folkelige sange, som man nærmest ikke kan forestille sig Italien uden. Koncertens dirigent Giancarlo Andretta fik den strålende idé at få arrangeret en buket af disse sange til lejligheden, og opgaven blev lagt i hænderne på Pierangelo Valtinoni – ligesom Respighi en begavet instrumentator og komponist.

Valtinonis musik udgør en slags musikalsk rute, der starter i Alperne, passerer Sardinien, Sicilien, Napoli og Rom, og slutter i Venedig. Foruden fragmenter fra norditalienske folkesange er der undervejs arrangerede udgaver af fire populære sange i sin helhed – og hertil en helt nykomponeret af Valtinoni selv. Vokal-buketten efterfølges af Valtinonis korte strygerværk, der for alvor lader ordsproget 'alle veje fører til Rom' blive en sandhed.

Dramatisk filmmusik

Og nu vi taler om veje, så er er koncertens sidste værk hentet fra *La Strada* – den italienske filmskaber Federico Fellinis mesterværk fra 1954. Som til mange andre af Fellinis film var komponisten Nino Rota manden bag musikken, ligesom han i øvrigt var det til de to første af Coppolas berømte *Godfather*-film. Han har komponeret musik til mere end 150 film, men havde også et virke i koncertsalene, hvor hans operaer og andre værker blev opført.

Musikken til *La Strada* er en virtuos blanding af folkemusik, cabaret, cirkusmusik og klassisk musik, som var fremme i tiden – man vil f.eks. tydeligt kunne høre inspiration fra Stravinsky og Bernstein i visse passager. Det er musik med store kontraster og dybe følelser.

Filmen handler om den naive pige Gelsomina, som af moderen bliver solgt til gøgleren Zampanò. Hun bliver hans tjener og klovn og lærer at spille trommer

og trompet. Men så møder Gelsomina linedanseren Il Matto i et cirkus, og de forelsker sig i hinanden. Det ender grumt – Zampanò slår Il Matto ihjel og efterlader Gelsomina, som sygner hen i sorg og dør, hvilket selvfølgelig i sidste ende får Zampanò selv til at bryde sammen.

Handlingen udspilles tydeligt igennem de syv satser: Gelsominas tema, den livlige cirkusmusik, den romantiske violin, den dramatiske mordscene osv. Et væld af højst forskellige stemninger og virkemidler, som er genialt tænkt og sammensat.

Musikken var med til at sikre *La Strada* en perlerække af priser og en status som en filmhistorisk milepæl. Den indbragte også Rota selv en velfortjent Oscar-statue, som han kunne stille på hylden ved siden af den, han allerede havde modtaget for *Godfather II*.

Tivoli Copenhagen Phil

Tivoli har som den eneste forlystelsespark i verden sit eget symfoniorkester, nemlig Tivoli Copenhagen Phil. Orkestret spiller sommeren igennem i Tivoli – lejlighedsvist også om vinteren, f.eks. til *Nøddeknækken* i julen 2016 – og er et fuldt besat symfoniorkester bestående af godt 70 musikere.

I SommerKlassisk 2017 spiller Tivoli Copenhagen Phil 16 koncerter i Tivoli og har bl.a. sin egen abonnementsserie med internationale solister og dirigenter på scenen. Der er derudover tradition for en række flotte operakoncerter, samt plads til de mere populære klassiske koncertformer, som f.eks. TirsdagsToner på Plænen, film- og fødselsdagskoncerter.

...

"Med tyngde stævne de orkestret ud som en veltrimmet supertanker i Dvoráks symfoni nr. 9, "Fra den nye Verden". Sjældent har strygerkorpset frembragt så fed, lækkerblød og intens en klang. Der var mørklødet melankoli i engelskhornets kaldende solo, og messingblæsernes gjaldende marchtema sitrede i brystet. En herlig, velopløst hyldest fra *Tivoli Copenhagen Phil* til Tjekkiets musikalske mestre".

**5 af 6 stjerner – Jyllands-Posten,
Christine Christiansen, 17. august 2016**

"Og alle forventninger blev indfriet fra første færd. *Tivoli Copenhagen Phil*, som det københavnske landsdelsorkester nu hedder (i sommersæsonen), demonstrerede allerede i Smetanas ouvertüre til "Den solgte brud" strålende form og smittende spilleglæde".

**5 af 6 stjerner, Kristeligt Dagblad,
Peter Dürrfeld, 16. august 2016**

© Martin Bihmandt

Om vinteren hedder orkestret Copenhagen Phil – hele Sjællands Symfoniorkester – og er et såkaldt landsdelsorkester, der både spiller i Konservatoriets Koncertsal på Frederiksberg og løser regionale

opgaver rundt omkring på hele Sjælland. Gennem de seneste år har orkestret markeret sig dels ved at tiltrække store internationale dirigenter og solister, dels ved at udforske og udfordre den klassiske

koncertgenre i samarbejde med alternative koncertkoncepter og i forskellige cross-over-projekter.

Giancarlo Andretta, dirigent

Giancarlo Andretta er internationalt kendt som en passioneret operadirigent. Det danske publikum har lært Andretta at kende først og fremmest gennem hans periode i spidsen for Aarhus Symfoniorkester, hvor han tiltrådte som chefdirigent i 2003, og hvor han, som den eneste dirigent i orkestrets historie, fik forlænget sin kontrakt hele 3 gange frem til 2012. Udover at arbejde med de danske landsdelsorkestre har han også gæstedirigeret på Operaen i København, bl.a. Verdis *La traviata* og Rossinis *Tyrken i Italien*.

Andretta har dirigeret i operahuse i hele Europa; Berlin, Wien, Zürich, München, Dresden, Amsterdam, Antwerpen, Lissabon, Helsingfors, Stockholm, Oslo, Dublin, Budapest, Athen, Milano, Venedig, Verona, Parma, Napoli, Rom og mange flere. Fra 2010-2013 var han 1. gæstedirigent ved Göteborgs Operaen og før det leder af operaen i Graz.

I Tivoli er Andretta en skattet gæst. Sidste år dirigerede han Operadivaens yndlingsarier med Sarah Coburn i hovedrollen, og i 2014 Bellinis *Puritanerne* med Lawrence Brownlee og Sarah Coburn. "Puritanere med overflødighedshorn" stod der i overskriften i Berlingske om opførelsen, der udløste 6 stjerner i anmeldelsen.

Andretta var i perioden 2005-10 professor i direktion ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium. Dermed har han efterladt sine aftryk på en hel generation af unge danske dirigenter.

Andrea Pellegrini, mezzosopran

Mezzosopranen Andrea Pellegrini er uddannet på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium og på Opera-Akademiet, hvorfra hun debuterede i 2006 på Det Kgl. Teater som Rosina i Rossinis *Barberen i Sevilla*. Hun optræder jævnligt på Den Jyske Opera, Opera Hedeland og Den Ny Opera. Som koncertsanger har Andrea Pellegrini i øvrigt optrådt med de førende danske orkestre og ensembler, herunder DR SymfoniOrkestret, DR UnderholdningsOrkestret samt alle landsdelsorkestrene. Hun har også været solist med en række nordiske orkestre, f.eks. Helsingborg Symfoniorkester og Borgå Sinfonietta i Finland. Blandt de dirigenter, Pellegrini har samarbejdet med, er Adam Fischer, Giancarlo Andretta og Giordano Bellincampi.

Gennem hele sin karriere har Pellegrini vist en særlig interesse for de genrebrydende kunstformer og for at bringe den klassiske musiktradition ud over rampen i nye sammenhænge. Hun har medvirket på adskillige cd-udgivelser med multikunstneren Martin Hall. Dertil har hun ofte optrådt med Steffen Brandt og det danske rock/pop band TV2.

Pellegrini er initiativtager til og medlem af Piazzolla-orkestret og blev i 2015 nomineret til en Reumert som årets sanger for hendes rolle i Steingrimurs Rohloffs opera *Babel*. I 2008 modtog hun Musikanmelderringens Kunstnerpris.

TIVOLI

SOMMERKLASSISK

Lad os høre, hvad du mener!

Vi vil gerne vide mere om, hvad du oplever, når du er til koncert i Tivolis Koncertsal.

Hvad synes du om koncerten?

Hvem kunne du tænke dig at opleve i Tivolis Koncertsal?

Vi vil også meget gerne svare på dine spørgsmål.

Spørg og skriv på Facebook/sommerklassisk

Du kan også tilmelde dig SommerKlassisks nyhedsbrev på tivoli.dk/sommerklassisk.

Her giver vi dig nyheder om de kommende koncerter, interviews og videoer med kunstnerne samt gode tilbud.

Med venlig hilsen

Maria Frej, programchef

SommerKlassisk er støttet af Augustinus Fonden.

SommerKlassisk

Underdirektør, Kultur i Tivoli

Nikolaj Koppel

Programchef, klassisk musik

Maria Frej

Projektleder

Rikke Henriksen

PR, kommunikation og markedsføring

Line Breuning

Redaktion

Line Breuning

Skribenter

Maria Frej, Line Breuning og Hanne Askou

Scenemester

Jens Trikker Christoffersen

Nodearkivar

Lena Persson

Layout og annoncesalg

ADCO:DESIGN

Tryk

Innographic

*Fotografering samt alle former for lyd- og filmoptagelser under koncerten er forbudt.
Husk venligst at slukke din mobiltelefon.*

SOMMER KLASSISK

sommerklassisk@tivoli.dk | tivoli.dk/sommerklassisk | facebook.com/sommerklassisk

Tivoli Box Office

Vesterbrogade 3 | 1630 København V | Tlf. 33 15 10 12